

**Studiu la nivel național cu privire la implementarea
ordinului de protecție – Legea 217/2003 pentru
prevenirea și combaterea violenței în familie,
republicată**

București

2014

Rețeaua pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor

Cuprins

Introducere	p 2
Cadru legislativ.....	p 4
Aspecte practice în implementarea ordinului de protecție	p 6
Metodologia studiului	p 8
Monitorizarea implementării ordinului de protecție – scop și obiective...	p 11
Rezultate și analiză	p 14
Concluzii și premise pentru o monitorizare viitoare	p 39

Introducere

Lucrarea de față reprezintă al doilea studiu cu privire la implementarea articolelor 23 – 35 din Legea 217 din 2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată în 2014, articole referitoare la ordinul de protecție. În perioada scursă au apărut cîteva modificări semnificative în legislația românească și europeană, modificări ce au avut deja un impact sensibil la nivelul rezultatelor ce sunt prezentate mai jos. De asemenea, unele dintre modificări vor începe să modeleze realitatea abia începînd din anul următor, cu urmări deocamdată greu de prevăzut asupra persoanelor ce fac parte din grupul de beneficiari final, anume femeile victime ale violenței în familie.

Putem face afirmația, la trecerea a 30 de luni de monitorizare și de observare a modului în care se realizează protecția victimelor violenței în familie, că rezultatul final – siguranța femeilor și a copiilor în familie – decurge direct din echilibrul, respectiv dezechilibrul, dintre factorii politici, instituționali, financiari, juridici și activismul reprezentanților societății civile. Ca în cazul oricărui fenomen ce se manifestă la nivelul vieții private, angajamentul actorilor importanți se construiește în mare măsură nu ca obligație civică, instituțională sau politică ci, mai degrabă, ca investiție morală individuală. Aceasta dă o valoare deosebită oricărei schimbări pozitive și oricărui progres înregistrat dar totodată responsabilizează persoanele și instituțiile să găsească soluții mai rapid și eficient în fața regreselor înregistrate ocazional. Am putut observa astfel de situații în ultimele douăsprezece luni, perioadă agitată și încărcată în evoluția eforturilor de prevenire și combatere a fenomenului violenței în familie. Trebuie menționate: interesul și atenția mass media față de violență asupra femeilor, dispariția atribuțiilor de coordonare a prevenirii și combaterii violenței în familie de la nivelul instituțiilor centrale prin O.U.G. 11 din 19 martie 2014, semnarea de către România a *Convenției de la Istanbul* pe 26 iunie 2014 și intrarea acesteia în vigoare la 1 august 2014, asocierea violenței în familie cu egalitatea de gen prin activitățile Departamentului pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați, înființat prin O.U.G. 11 din 19 martie 2014. Un impact imediat, concret, asupra aplicării ordinului de protecție I-a avut intrarea în vigoare a noului Cod Penal în februarie 2014, fapt care a eliminat din art. 32 al Legii 217/2003 republicată prevederea „În caz de condamnare, nu se poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei” referitoare la condamnarea pentru încălcarea ordinului de protecție.

Prin semnarea *Convenției de la Istanbul* statul Român recunoaște principiile afirmate în tratat și exprimate în responsabilitățile părților. Cităm mai jos articolul ce îndreptățește și motivează studiul de față, în condițiile în care aşteptăm ratificarea Convenției de către România.

Articolul 5 – Obligațiile statului și diligența cuvenită

1 Părțile se vor abține de la a se angaja în orice act de violență împotriva femeilor și se vor asigura că autoritățile, funcționarii, reprezentanții, instituțiile statului și alți actori care acționează în numele Statului acționează în conformitate cu această obligație.

2 Părțile vor lua măsurile legislative și alte măsuri necesare pentru a exercita diligența cuvenită pentru a preveni, investiga, pedepsi și a furniza despăgubiri pentru actele de violență acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenții, care sunt săvârșite de actori non-statali.

Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, [Istanbul, 11.V.2011]

Impactul în viitor al semnării Convenției și al cît mai rapidei sale ratificări se va manifesta în primul rînd la nivelul legislativ. Dimensiunea de gen urmează a fi integrată cu dimensiunea de protecție a victimelor uneia dintre formele de violență asupra femeilor: violența în familie. Astfel convenția definește violența împotriva femeilor ca fiind:

“o încălcare a drepturilor omului și o formă de discriminare împotriva femeilor și va însemna toate acțiunile de violență de gen care rezultă în, sau care sunt probabile a rezulta în, vătămarea sau suferința fizică, sexuală, psihologică sau economică cauzată femeilor, inclusiv amenințările cu asemenea acțiuni, coerciția sau deprivarea arbitrară de libertate, indiferent dacă survine în public sau în viața privată;”

Convenția de la Istanbul, Art. 3 (a)

și violența de gen ca fiind:

“ violența care este direcționată împotriva unei femei pentru că ea este o femeie sau care afectează femeile în mod disproportional;”

Convenția de la Istanbul, Art. 3 (d)

Rezultatele prezentate în continuare sunt imaginea evoluției procesului de acces la justiție al persoanele ce se consideră victimele violenței în familie. Intenția noastră este ca societatea civilă și instituțiile să privească atent cifrele și să inițieze și să facă publică cercetarea statistică oficială de care avem nevoie pentru a atribui resurse adecvate măsurii reale de manifestare a fenomenului în scopul protejării vieții și în beneficiul dezvoltării armonioase a generațiilor viitoare.

Cadrul legislativ

Cadrul legislativ la care raportăm rezultatele cercetării noastre este alcătuit din:

- Legea 217 din 2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată în 2014 – capitolul IV – ordinul de protecție
- Legea 134 din 2010 privind Codul de procedură civilă, republicată
- Legea nr. 286 din 17 iulie 2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 135 /2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare

Din punctul nostru de vedere, în cazul violenței în familie, ordinul de protecție trebuie să asigure în primul rînd dreptul la viață. Ca urmare, în urmărirea modului în care se implementează ordinul de protecție suntem în primul rînd interesați de a stabili măsura în care se asigură protecția victimei. Ca urmare am privit ordinul de protecție ca pe operaționalizarea principiilor celerității și al săvârșirii actelor de violență în familie (Art. 2, lit. c și d) din legea specială. La fel ca și anul trecut menționăm și Legea Fundamentală, întrucât victimele violenței în familie sunt frecvent în pericol de a fi ucise și legea specială nu exprimă explicit dreptul la viață al membrilor familiei aflați în situații de risc. Constituția României, Capitolul II, Drepturile și libertățile fundamentale, Art. 22 afirmă:

- (1) Dreptul la viață, precum și dreptul la integritate fizică și psihică ale persoanei sunt garantate.
- (2) Nimeni nu poate fi supus torturii și nici unui fel de pedeapsă sau de tratament inuman ori degradant.
- (3) Pedeapsa cu moartea este interzisă.

Precizăm pentru completarea informației despre contextul normativ faptul că în intervalul de timp scurs de la ultimul studiu din decembrie 2013 și pînă în prezent nu s-au emis încă procedurile pentru punerea în executare a ordinului de protecție de către Poliție.

Ordinul de protecție este supus legii civile. Dar există aspecte ale judecății – la nivelul probatorului – care fac ca și prevederi din Codul penal să fie relevante.

Odată cu intrarea în vigoare a noului Cod Penal la 1 februarie 2014 a intervenit o modificare în art.32 din Legea 217/2003, anume a fost eliminat alineatul (2) care prevedea „În caz de condamnare, nu se poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei.”

Studiu la nivel național cu privire la implementarea ordinului de protecție – Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată – București 2014

O altă modificare importantă adusă de noul Cod Penal este creșterea numărului de zile de spitalizare pentru victimă necesare pentru a se face sesizare din oficiu în cazul infracțiunilor contra persoanei, anume de la 60 de zile la 90 de zile de spitalizare. Aceasta face să se reducă și mai mult posibilitatea de a-l îndepărta pe agresor de victimă prin arestare preventivă și a asigura eventual pe această cale siguranța victimei.

O serie de aspecte procedurale sunt contradictorii și rămân neclarificate, aşa cum este punerea în practică a prevederilor din Legea 217/2003 republicată art. 30 cu privire la calea de atac a hotărîrii judecătorești de emitere a ordinului de protecție și din Legea 76/2012 art 7, alin (1) și (2). În recurs motivele de casare sunt strict limitativ prevazute de lege și care se referă numai la motive de nelegalitate a hotărarii judecate în prima instanță, pe cand apelul provoacă o nouă judecata asupra fondului. În apel, instanța poate incuviinta și administrarea de noi probe a căror necesitate rezulta din dezbatere (ceea ce presupune un termen mai lung pentru apel), iar în recurs nu se pot introduce noi probe, cu excepția înscraserilor noi care pot fi depuse odată cu cererea de recurs, respectiv întâmpinarea sau până la primul termen de judecata (legea stipulează un termen "primul termen de judecata" până la care pot fi aduse noi probe).

Aspecte practice în implementarea ordinului de protecție

Pentru a realiza o imagine cât mai fidelă și cât mai explicită a efectelor implementării ordinului de protecție asupra victimelor și mai ale asupra victimelor femei considerăm necesar să trecem în revistă pe scurt continuumul alcătuit din posibilitățile de acțiune și constrângerile la care este supusă o persoană ce dorește să folosească legea pentru a se elibera dintr-o situație de abuz și agresiuni domestice repetitive.

Dacă victimă se află într-o situație de pericol iminent și ar putea fi rănită grav și chiar omorâtă și apelează la 112, echipajul se va deplasa la adresă și va interveni dacă i se permite intrarea în domiciliu. În funcție de gravitatea situației constatare victimă poate fi transportată la spital sau doar îndrumată către o unitate de primiri urgențe din cadrul unui spital și apoi către o unitate din rețeaua națională de medicină legală. Pentru a beneficia de gratuitatea îngrijirilor medicale, victimă trebuie să se prezinte mai întâi la spital, apoi la unitatea de medicină legală. Unitățile de medicină legală sunt localizate în municipiul reședință de județ. Eliberarea unui certificat medico-legal se face pe baza documentelor de la spital, contra cost, într-un interval de aproximativ o săptămână. În condițiile în care victimă are informația anterior incidentului sau a primit-o fie de la lucrătorii de poliție, fie de la spital, știe că poate face o cerere de emitere a unui ordin de protecție la judecătoria de care aparține. Pentru a completa cererea corect are nevoie de informații detaliate, de putere de concentrare și timp pentru a înțelege ce i se cere și pentru a aduna totodată și dovezile de care are nevoie. În cazul în care victimă nu are posibilitatea de a-și angaja un avocat ea trebuie să știe să facă și o cerere de ajutor public judiciar conform OUG 51 din 2008 aprobată cu modificări prin Legea 193/2008. De asemenea victimă are nevoie să dețină propriile acte de identitate, de căsătorie și certificatele de naștere ale copiilor, acte pe care în cele mai multe cazuri de violență în familie le deține agresorul.

Pentru victimă care nu are ca punct de plecare o agresiune gravă și drumul la unitatea de primiri urgențe apoi certificatul medico-legal, calea de a proba abuzul este extrem de dificilă. Orice victimă trebuie să se afle în posesia a cel puțin unui certificat medico-legal. Este bine să poată dovedi faptul că a depus la secția de poliție o plângere prealabilă împotriva agresorului.

Agresorul nu poate fi îndepărtat de victimă în baza prevederilor legale. Conform noului Cod Penal, art. 193 - 199, sesizarea din oficiu se face obligatoriu numai în cazurile în care numărul de zile de spitalizare necesare victimei pentru a se însănătoși este de peste 90 iar în cazurile de violență în familie **se poate face și din oficiu**, fără a se preciza în baza căror criterii. Agresorul nu poate fi arestat și nici măcar reținut.

Studiu la nivel național cu privire la implementarea ordinului de protecție – Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată – București 2014

Rezultă două lucruri importante din această scurtă trecere în revistă. Indiferent de gravitatea agresiunii, victima trebuie să treacă printr-un proces de aproximativ 7 pînă la 14 zile pentru a reuși să depună cererea de emitere a unui ordin de protecție la judecătorie. În tot acest timp victimă nu este protejată dacă nu se locuiește în apropierea unui adăpost pentru victimele violenței în familie care să aibă locuri disponibile și să primească persoane din zona în care victimă are domiciliul.

După înscrierea la judecătorie urmează perioada de verificare a cererii și numai la finalizarea verificării se poate programa primul termen. În art. 200 din noul Cod de procedură civilă nu se prevede un termen obligatoriu pînă la care trebuie să se încheie verificarea.

Caracterul urgent al dosarului se aplică abia cu începere de la primul termen de judecată.

În concluzie nu există căi de protecție reale pentru victimele în situații de risc ridicat de repetare a agresiunii. Agresorul nu poate fi reținut sau arestat preventiv. Arrestul preventiv poate fi decis numai în cazuri de vătămare extrem de grave dar mai ales în caz de omor. Pe de altă parte victimă nu poate obține un ordin de protecție mai repede decât în aprox 30 de zile și are acces limitat la adăposturi având în vedere faptul că în 14 județe încă nu există adăposturi pentru victimele violenței în familie.

Pe aceste fapte am întemeiat necesitatea realizării monitorizării implementării ordinului de protecție în scopul verificării ipotezei necesității introducerii în lege a ordinului de protecție de urgență.

Metodologia studiului

Am cules și am prelucrat date pentru studiul de față din 2 surse:

Portalul Instanțelor de Judecată Din România (<http://portal.just.ro>)

De aici datele au fost culese de către două persoane angajați ai Asociației Transcena. Au fost culese datele cantitative de la toate instanțele care au judecat dosare cu cereri de ordine de protecție. Culegerea datelor s-a făcut pentru perioada 1 octombrie 2013 – 30 septembrie 2014. Am decis să culegem datele pentru acest interval de timp în continuarea datelor culese și analizate în studiul publicat în decembrie 2013. Am adunat astfel toate datele disponibile pe Portalul Instanțelor de Judecată cu privire la dosarele de cerere de emitere a unui ordin de protecție de la promulgarea legii 25/2012 pînă în prezent. Am optat pentru acest interval de timp deoarece prezentăm rezultatele în cadrul celor 16 zile de luptă împotriva violenței asupra femeilor. Aceasta ne creează o dificultate la compararea rezultatelor cu cele culese în rapoartele oficiale, dar aceste rapoarte nu conțin, deocamdată, date calitative semnificative pentru fenomenul violenței în familie.

În legătură cu sursa datelor precizăm următoarele: portalul are rolul de a informa rapid justițiabilitii cu privire la starea proceselor în care sunt angrenați, acest mod de comunicare electronică degrevînd instituțiile de justiție de un exces de public. Este o condiție obligatorie ca orice persoană care se află în sistem să își poată consulta dosarul. Dosarele cuprind datele relevante pe scurt. La comanda de căutare, sistemul selectează dosarele după criteriul dat regăsit și în conținut nu doar în obiectul cauzei. Bazîndu-ne pe funcția asumată a sistemului afirmăm că cifrele reflectă integral toată informația publică.

Din cauza faptului că transcrierile din dosarul fizic în formatul electronic public nu se fac în mod unitar la toate instanțele, avem rezerve cu privire la reprezentativitatea statistică a unor informații. Astfel, doar un procent din dosarele în care s-au emis ordine de protecție sunt trecute pe portal măsurile dispuse. La fel ca și în studiul precedent am făcut o analiză a acestor măsuri pentru a descrie referința pentru sarcina poliției de supraveghere a punerii lor în executare.

Datele pe care le-am cules cu privire la dosare sunt următoarele:

- data înregistrării cererii
- data primului termen de judecată acordat și a termenelor de judecată următoare
- soluția pronunțată în cauză

Studiu la nivel național cu privire la implementarea ordinului de protecție – Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată – București 2014

- dacă s-a formulat apel împotriva soluției instanței de fond, soluția apelului și durata medie
- dacă s-a formulat recurs, soluția recursului și durata medie a recursului
- durata ordinului de protecție
- distribuția pe gen a reclamantilor
- dacă acțiunea a fost retrasă
- elemente de conținut ale ordinului de protecție
- dacă s-a depus o cerere pentru al doilea ordin de protecție după expirarea primului ordin de protecție

Solicitare în baza legii 544/2001 a informațiilor relevante de la inspectoratele județene de poliție, parchetele de pe lîngă judecătorii și parchetele de pe lîngă tribunale

Am făcut solicitări scrise către 41 inspectorate de poliție județene și Direcția Generală de Poliție a Municipiului București, către 176 de Parchete de pe lîngă judecătoriile din țară și către 42 de pachete de pe lîngă tribunalele din țară.

Am solicitat informații cu privire la două niveluri: ordinele de protecție și faptele de violență în familie înregistrate și prelucrate în instituțiile interogate.

Cu privire la ordinele de protecție am solicitat de la inspectoratele de poliție numărul de ordine de protecție înregistrate, încălcate și numărul de dosare constituite ca urmare a sesizării încălcării, segregate pe gen. De la parchetele de pe lîngă judecătorii am solicitat numărul de dosare în lucru pentru încălcarea ordinului de protecție și numărul de dosare încheiate cu trimitere în judecată.

Pentru a evalua nivelul de frecvență al faptelor de violență în familie am solicitat la inspectoratele de poliție date cu privire la plângeri prealabile pentru fapte de lovitură și alte violențe și vătămări corporale înregistrate, retrase și pentru care s-au constituit dosare. Am solicitat de la parchetele de pe lîngă judecătorii date cu privire la plângeri prealabile pentru fapte de lovitură și alte violențe și vătămări corporale înregistrate, retrase și trimise în judecată. De asemenea am solicitat numărul de cazuri în care s-au făcut sesizări din oficiu la nivelul parchetelor pentru aceste fapte. Am solicitat de la parchetele de pe lîngă tribunale date cu privire la tentaive de omor și omoruri înregistrate și trimise în judecată.

Datele publice disponibile în rapoartele instituțiilor cu responsabilități în domeniu nu au relevanță pentru fenomenul violenței în familie, problema nefiind numai sub-raportarea. Am afirmat în studiu de anul trecut „Nu se fac statistici pe itemii semnificativi și nu se fac statistici segregate pe gen.” Acest lucru a rămas în continuare adevărat.

La ce ne referim atunci cînd spunem „itemi semnificativi”. Cu toate că studiile internaționale afirmă dimensiunea de gen a violenței în familie, pare de la sine înțeles ca și în România să se poată proba această caracteristică a fenomenului. Ca urmare toate datele trebuie culese segregat pe gen. De asemenea, datele trebuie culese la două niveluri: protecția victimelor și serviciile de suport acordate de stat prin lege și responsabilizarea și pedepsirea agresorului odată ce fapta a fost dovedită. Un aspect esențial în legătură cu care trebuie colectate datele este efectul pe termen lung al conviețuirii victimei cu agresorul după ce a cerut protecție de la instituțiile statului. De aceea am vrut să corelăm numărul de ordine de protecție solicitate cu numărul de plângeri prealabile depuse și apoi retrase, deocamdată la nivel național pentru ca ulterior să putem să realizăm studii de caz. În condițiile în care victimă nu are unde să se refugieze pentru că nu există adăposturi sau locuri în adăposturi, nu este protejată de un ordin de protecție de urgență dar este în favoarea ei să fi depus o plângere prealabilă în procesul de judecare a cererii de emitere a unui ordin de protecție trebuie să știm în ce procent victimă își retrage plângerea prealabilă și totodată renunță la cererea pentru emiterea unui ordin de protecție. De asemenea corelare este extrem de migăloasă și va putea fi făcută, probabil, doar de instituțiile statului. Demersul nostru a fost să construim un început de colectare sistemică și un început de parteneriat în acest scop cu instituțiile abilitate.

În plus „Loviturile și alte violențe” reprezintă acea zonă de violență fizică de intensitate medie în care se consolidează atitudinile de acceptare de către victimă a poziției de putere a agresorului și se produce stabilizarea relației intime ca relație abuzivă. Non intervenția instituțiilor responsabile în acest segment favorizează instalarea și consolidarea abuzului. Pentru faptele încadrate la art. 181 alin. 1^a și 2^a în vechiul Cod Penal și prevăzute la art. 193, art. 194 corelat cu art. 199 din nou Cod Penal, agresorul este cercetat în libertate, victimă trăiește într-o situație de risc mărit și agresorul o supune la presiuni continue pentru ca ea să-și retragă plângerea. Se creează situația în care ordinul de protecție de urgență ar fi în cea mai mare măsură necesar pentru acele victime ce doresc să iasă din relația de abuz.

La fel ca și în 2013 răspunsurile primite au un caracter neomogen și putem spune că în secțiunea dedicată responsabilizării agresorului s-a păstrat caracterul exploratoriu al demersului nostru.

Pentru toți itemii și categoriile de itemi enumerați am făcut comparația cu răspunsurile primite în 2013.

Monitorizarea implementării ordinului de protecție – scop și obiective

Studiul de față își asumă **scopul** să determine în ce măsură modalitatea în care se pun în aplicare prevederile legii cu privire la *ordinul de protecție* asigură siguranța victimelor violenței în familie.

Obiectivele generale și operaționale ale studiului sunt:

Obiectivul general 1: Să monitorizăm numărul numărul de ordine de protecție emise la nivel național.

Obiective operaționale:

- 1.1. Să monitorizăm numărul de cereri pentru emiterea unui ordin de protecție cu care au fost investite instanțele și soluțiile pentru dosarele având ca obiect astfel de cereri;
- 1.2. Să constatăm care este distribuția dosarelor pe regiuni/județe.

Itemii pe care i-am măsurat pentru atingerea acestor obiective operaționale au fost:

- procent de instanțe care au înregistrat cereri de ordin de protecție în fiecare județ;
- număr de dosare pe regiuni/județe;
- număr de cereri de emiterea a unui ordin de protecție admise, respinse, nesoluționate, retrase;
- număr de recursuri.

Obiectivul general 2: Să constatăm repartizarea pe gen a dosarelor având ca obiect cererea pentru emiterea ordinului de protecție.

Pentru cel de-al patrulea obiectiv general, itemii măsurăți au fost:

- număr de femei reclamante;
- număr de bărbați reclamanți;

- număr de femei reclamante care au retras plângerea;
- număr de bărbați reclamanți care au retras plângerea.

Obiectivul general 3: Să constatăm dacă, în judecarea cererilor, se respectă prevederile privind urgența din Art. 27, (1), (2), (5), (7) Legea 217/2003 republicată.

Obiective operaționale:

- 3.1. Să constatăm procedura de judecare a dosarelor cu cereri de emitere a ordinului de protecție, respectiv a practicii care se formează;
- 3.2. Să constatăm durata medie a judecării dosarelor.

Itemii pe care i-am măsurat pentru atingerea acestor obiective operaționale au fost:

- fazele procesului după înscrierea dosarului la instanță;
- durata judecării dosarului;
- durata cuprinsă între înregistrarea cererii și primul termen de judecată;
- durata dintre termenele de judecată;
- numărul mediu de termene de judecată acordate în cadrul soluționării unei cereri.

Obiectiv general 4: Să constatăm dacă măsurile conținute în ordinul de protecție emis și punerea în executare a acestuia respectă drepturile la viață și siguranță ale victimei.

Obiective operaționale:

- 4.1. Să constatăm dacă măsurile dispuse prin ordinul de protecție emis asigură respectarea principiului siguranței vieții, integrității fizice sau psihice ori libertății victimei;
- 4.2. Să constatăm modalitatea de punere în executare a ordinelor de protecție emise.

Itemii pe care i-am măsurat pentru atingerea acestor obiective operaționale au fost:

- durata ordinelor de protecție;
- distanța fizică dintre victimă și agresor;
- evacuarea agresorului din locuința comună;
- dispozițiile cu privire la armele deținute de agresor;
- recomandarea unui tratament pentru agresor;
- numărul de ordine de protecție înregistrate la poliție;
- numărul de ordine de protecție încălcate;
- numărul de dosare formate pentru încălcarea unei hotărâri judecătorești;
- măsurile de protecție a victimei care are un ordin de protecție emis de instanță.

Obiectivul general 5: Să constatăm prevalența măsurii ordinului de protecție față de alte măsuri pe care le poate lua victimă sau care pot fi luate de autorități pentru protecția victimei față de agresor

Pentru cel de-al cincilea obiectiv general, itemii măsurăți au fost:

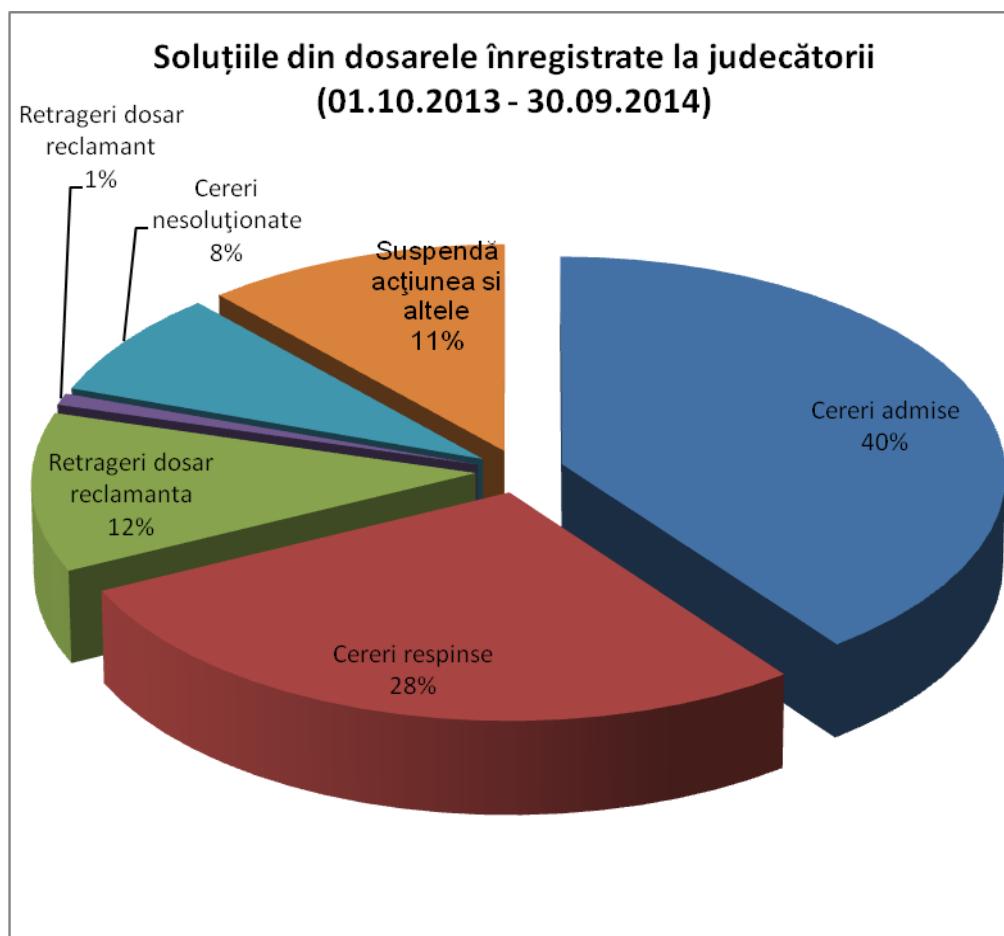
- numărul de plângeri prealabile depuse de victime;
- numărul de plângeri prealabile retrase de victime;
- numărul de plângeri prealabile care s-au finalizat cu trimiterea în instanță;

Rezultate și analiză

Rezultate privind **Obiectivul operațional 1** - Să monitorizăm numărul numărul de ordine de protecție emise la nivel național

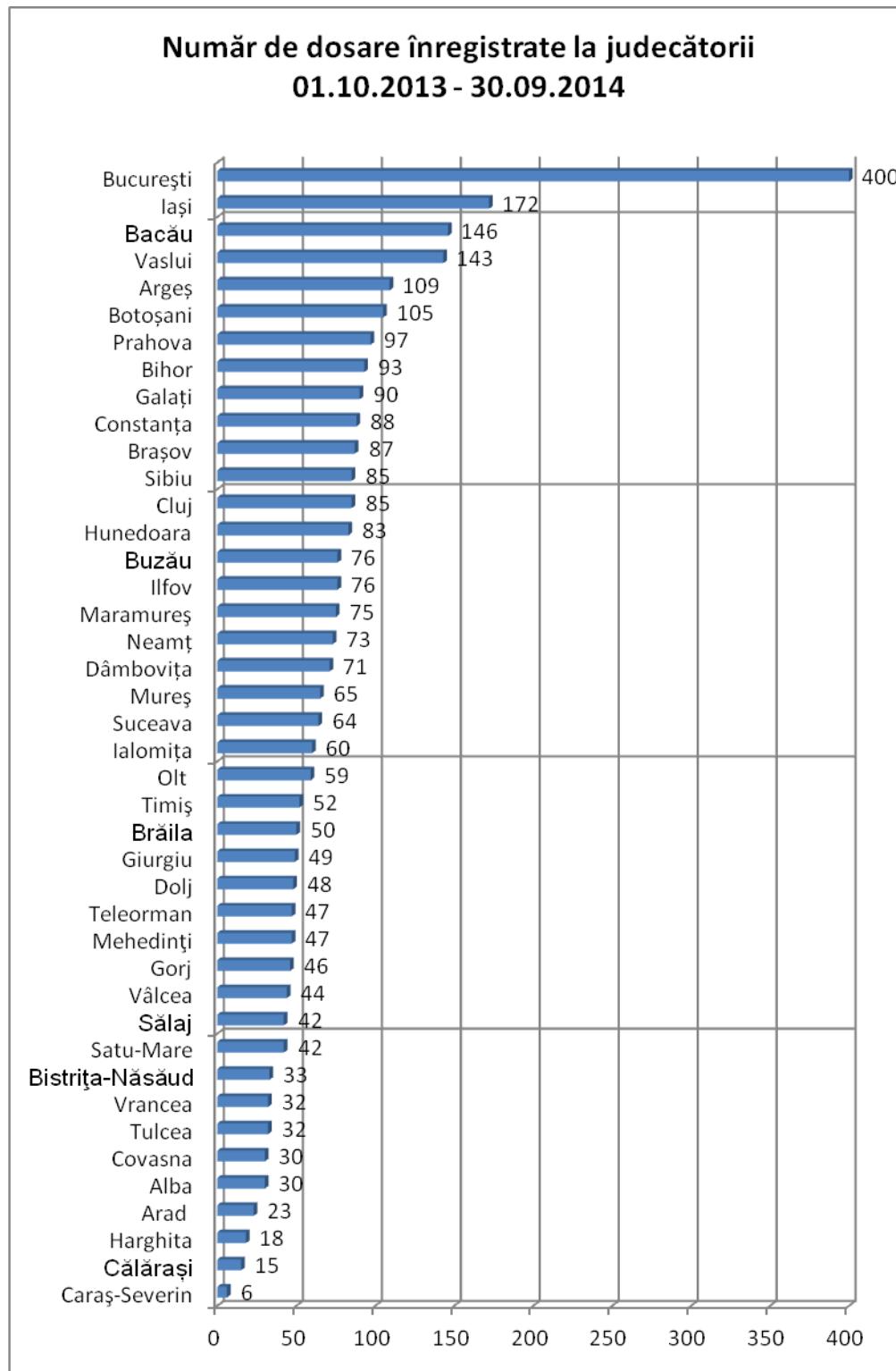
Din 176 de instanțe judecătorești din România, 170 au fost sesizate cu cereri pentru emiterea unui ordin de protecție. Procentul instanțelor investite cu cereri a ajuns la 96,5%.

Numărul total de dosare cu cereri de emitere a unui ordin de protecție și soluțiile acestora în perioada 1 octombrie 2013 – 30 septembrie 2014

Studiu la nivel național cu privire la implementarea ordinului de protecție – Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată – București 2014

În total la nivelul țării în perioada 1 octombrie 2013 – 30 septembrie 2014 au fost înregistrate 3088 de cereri de emitere a ordinului de protecție. 1233 au fost admise, 863 respinse, 365 cereri retrase de reclamantă, 27 cereri retrase de reclamant, 248 nesoluționate, 359 suspendate, anulate și alte soluții.

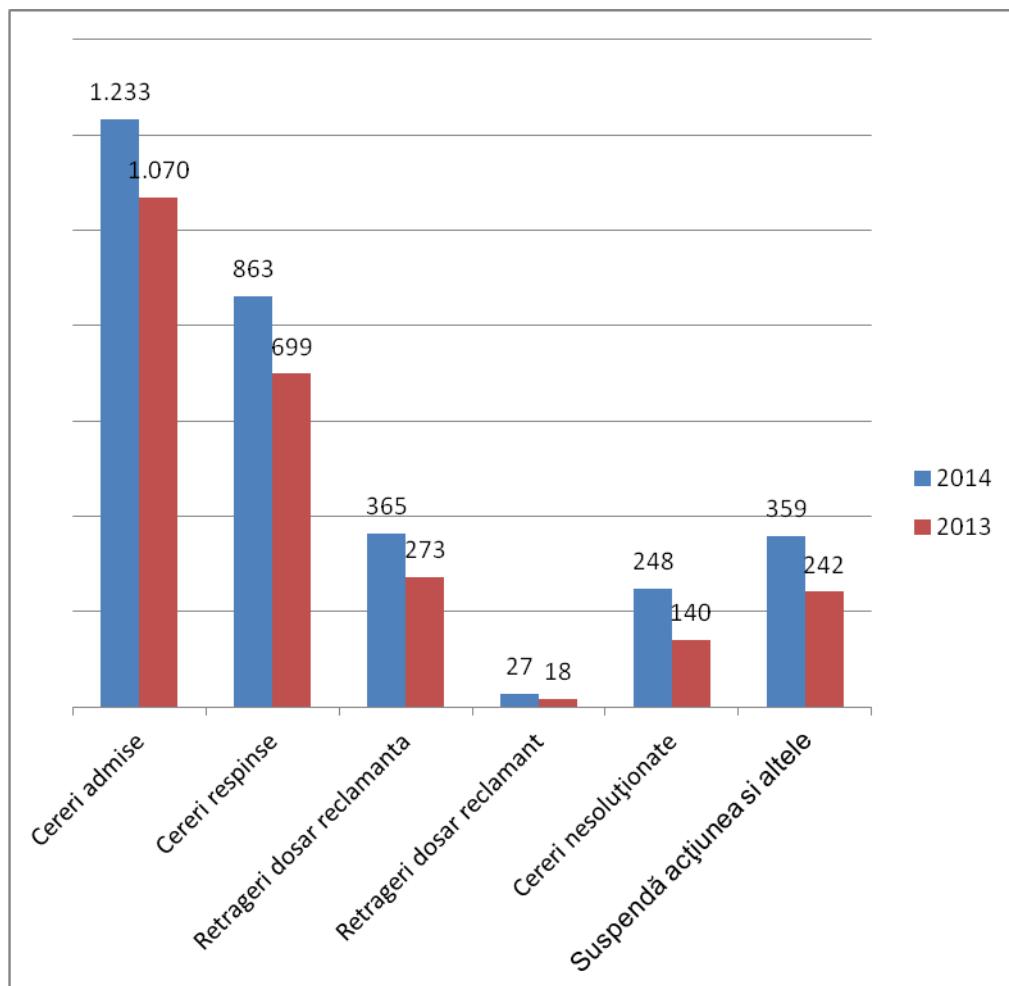

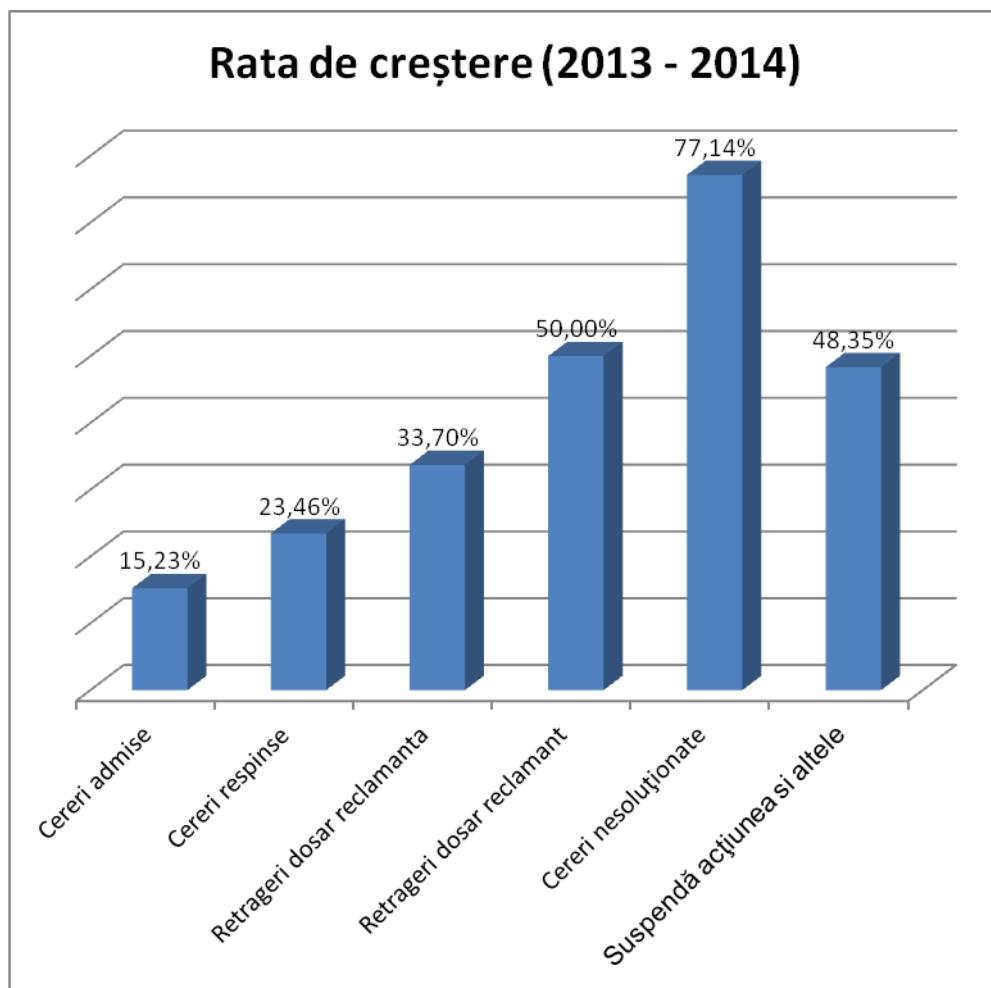
Studiu la nivel național cu privire la implementarea ordinului de protecție – Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată – București 2014

Așa cum se observă din graficul anterior, cele mai multe cazuri s-au înregistrat în municipiul București, respectiv 400 la o populație de 1.883.425 locuitori. Cele mai puține s-au înregistrat în județul Caraș Severin, 6 dosare la o populație de 295.579 locuitori, urmând în ordine crescătoare Călărași, 15 dosare la o populație de 306.691 locuitori, Harghita, 18 dosare la o populație de 310.867 locuitori, și Arad, 23 de dosare la 430.629 locuitori. Județul cu cele mai multe cereri de emitere a ordinului de protecție înregistrate a fost județul Iași cu 172 de cereri la o populație de 772.348 de locuitori, urmat de Bacău cu 146 de cereri la o populație de 616.168 locuitori, Vaslui cu 143 de cereri la o populație de 395.499 locuitori și Argeș cu 109 de cereri la o populație de 612.431.

(Sursă pentru valorile demografice: <http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/>)

Dosare cu cereri de emitere a unui ordin de protecție și soluțiile acestora comparativ 1 iulie 2012 – 30 septembrie 2013 și 1 octombrie 2013 – 30 septembrie 2014

Mai jos prezentăm rezultatele la nivelul județelor comparativ separat pentru fiecare tip de soluție.

Studiu la nivel național cu privire la implementarea ordinului de protecție – Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată – București 2014

Repartiția la nivel național a cererilor de emitere a ordinului de protecție și a cererilor admise comparativ 1 iulie 2012 – 30 septembrie 2013 și 1 octombrie 2013 – 30 septembrie 2014.

Județ	Dosare înregistrate 01.10.2013- 30.09.2014	Dosare înregistrate 01.07.2012- 30.09.2013	Cereri admise 2014	Cereri admise 2013
Alba	30	34	12	13
Arad	23	25	14	8
Argeș	109	117	34	50
Bacău	146	149	71	80
Bihor	93	37	36	5
Bistrița-Năsăud	33	15	11	8
Botoșani	105	87	50	43
Brașov	87	74	33	32
Brăila	50	38	21	27
București	400	245	120	86
Buzău	76	46	29	18
Caraș-Severin	6	6	2	1
Călărași	15	21	5	12
Cluj	85	79	33	37
Constanța	88	106	33	37
Covasna	30	14	17	7
Dâmbovița	71	55	40	25
Dolj	48	52	14	20
Galați	90	54	45	23
Giurgiu	49	15	19	4
Gorj	46	13	17	5
Harghita	18	10	9	4
Hunedoara	83	65	28	22
Ialomița	60	34	21	19
Iași	172	129	43	40
Ilfov	76	51	19	24
Maramureș	75	44	39	24
Mehedinți	47	21	17	12
Mureș	65	63	30	32
Neamț	73	87	24	39
Olt	59	42	29	17
Prahova	97	128	41	63
Satu-Mare	42	38	27	24
Sălaj	42	28	22	12
Sibiu	85	87	51	50
Suceava	64	57	22	26
Teleorman	47	19	32	15
Timiș	52	46	14	18
Tulcea	32	35	12	13
Vaslui	143	130	63	50
Vâlcea	44	42	19	17
Vrancea	32	15	15	8
TOTAL	3.088	2.453	1.233	1.070

Studiu la nivel național cu privire la implementarea ordinului de protecție – Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată – București 2014

Repartiția la nivel național a cererilor de emitere a ordinului de protecție și a cererilor respinse comparativ 1 iulie 2012 – 30 septembrie 2013 și 1 octombrie 2013 – 30 septembrie 2014.

Județ	Dosare înregistrate 01.10.2013-30.09.2014	Dosare înregistrate 01.07.2012-30.09.2013	Cereri respinse 2014	Cereri respinse 2013
Alba	30	34	9	12
Arad	23	25	5	11
Argeș	109	117	24	39
Bacău	146	149	42	31
Bihor	93	37	14	9
Bistrița-Năsăud	33	15	7	5
Botoșani	105	87	17	18
Brășov	87	74	20	16
Brăila	50	38	15	6
București	400	245	160	93
Buzău	76	46	22	6
Caraș-Severin	6	6	0	2
Călărași	15	21	4	5
Cluj	85	79	22	24
Constanța	88	106	34	44
Covasna	30	14	5	3
Dâmbovița	71	55	20	16
Dolj	48	52	16	16
Galați	90	54	23	17
Giurgiu	49	15	15	5
Gorj	46	13	21	5
Harghita	18	10	5	2
Hunedoara	83	65	30	28
Ialomița	60	34	18	6
Iași	172	129	46	35
Ilfov	76	51	20	12
Maramureș	75	44	25	13
Mehedinți	47	21	10	4
Mureș	65	63	14	13
Neamț	73	87	23	24
Olt	59	42	10	7
Prahova	97	128	35	40
Satu-Mare	42	38	8	7
Sălaj	42	28	9	5
Sibiu	85	87	15	13
Suceava	64	57	12	15
Teleorman	47	19	7	4
Timiș	52	46	13	16
Tulcea	32	35	7	15
Vaslui	143	130	40	43
Vâlcea	44	42	12	9
Vrancea	32	15	9	5
TOTAL	3.088	2.453	863	699

Studiu la nivel național cu privire la implementarea ordinului de protecție – Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată – București 2014

Repartiția la nivel național a cererilor de emitere a ordinului de protecție și a cererilor retrase comparativ 1 iulie 2012 – 30 septembrie 2013 și 1 octombrie 2013 – 30 septembrie 2014.

Județ	Dosare înregistrate 01.10.2013-30.09.2014	Dosare înregistrate 01.07.2012-30.09.2013	Retrageri dosar reclamanta 2014	Retrageri dosar reclamanta 2013	Retrageri dosar reclamant 2014	Retrageri dosar reclamant 2013
Alba	30	34	7	6	0	0
Arad	23	25	2	4	0	0
Argeș	109	117	14	16	3	1
Bacău	146	149	9	15	1	0
Bihor	93	37	10	3	1	0
Bistrița-Năsăud	33	15	3	0	0	0
Botoșani	105	87	15	10	0	0
Brășov	87	74	13	17	1	0
Brăila	50	38	8	4	0	0
București	400	245	34	19	4	3
Buzău	76	46	8	8	1	1
Caraș-Severin	6	6	1	1	0	0
Călărași	15	21	5	3	2	0
Cluj	85	79	12	8	1	0
Constanța	88	106	13	5	0	1
Covasna	30	14	5	2	0	0
Dâmbovița	71	55	8	6	0	2
Dolj	48	52	4	4	0	0
Galați	90	54	7	7	0	0
Giurgiu	49	15	3	3	1	0
Gorj	46	13	5	2	1	0
Harghita	18	10	5	3	0	0
Hunedoara	83	65	12	8	1	0
Ialomița	60	34	13	7	4	0
Iași	172	129	22	17	1	0
Ilfov	76	51	7	2	0	0
Maramureș	75	44	6	3	0	0
Mehedinți	47	21	3	1	0	0
Mureș	65	63	8	10	0	0
Neamț	73	87	8	7	0	0
Olt	59	42	7	9	1	4
Prahova	97	128	9	14	0	0
Satu-Mare	42	38	3	2	0	0
Sălaj	42	28	5	3	0	0
Sibiu	85	87	9	6	2	0
Suceava	64	57	11	8	1	0
Teleorman	47	19	7	1	0	0
Timiș	52	46	4	2	0	0
Tulcea	32	35	5	3	1	0
Vaslui	143	130	27	18	0	3
Vâlcea	44	42	5	5	0	3
Vrancea	32	15	3	1	0	0
TOTAL	3.088	2.453	365	273	27	18

Studiu la nivel național cu privire la implementarea ordinului de protecție – Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată – București 2014

Repartiția la nivel național a cererilor de emitere a ordinului de protecție și a cererilor nesoluționate comparativ 1 iulie 2012 – 30 septembrie 2013 și 1 octombrie 2013 – 30 septembrie 2014.

Județ	Dosare înregistrate 01.10.2013-30.09.2014	Dosare înregistrate 01.07.2012-30.09.2013	Cereri nesoluționate 2014	Cereri nesoluționate 2013
Alba	30	34	2	2
Arad	23	25	2	1
Argeș	109	117	15	3
Bacău	146	149	2	1
Bihor	93	37	15	19
Bistrița-Năsăud	33	15	5	1
Botoșani	105	87	15	7
Brășov	87	74	12	7
Brăila	50	38	4	0
București	400	245	22	9
Buzău	76	46	4	0
Caraș-Severin	6	6	3	2
Călărași	15	21	1	0
Cluj	85	79	7	3
Constanța	88	106	2	6
Covasna	30	14	1	2
Dâmbovița	71	55	0	4
Dolj	48	52	3	5
Galați	90	54	2	2
Giurgiu	49	15	4	1
Gorj	46	13	1	1
Harghita	18	10	1	1
Hunedoara	83	65	7	4
Ialomița	60	34	4	2
Iași	172	129	28	11
Ilfov	76	51	13	5
Maramureș	75	44	2	2
Mehedinți	47	21	9	0
Mureș	65	63	7	4
Neamț	73	87	11	4
Olt	59	42	4	2
Prahova	97	128	2	3
Satu-Mare	42	38	0	2
Sălaj	42	28	4	5
Sibiu	85	87	4	6
Suceava	64	57	12	4
Teleorman	47	19	0	0
Timiș	52	46	9	3
Tulcea	32	35	4	3
Vaslui	143	130	3	2
Vâlcea	44	42	1	1
Vrancea	32	15	1	0
TOTAL	3.088	2.453	248	140

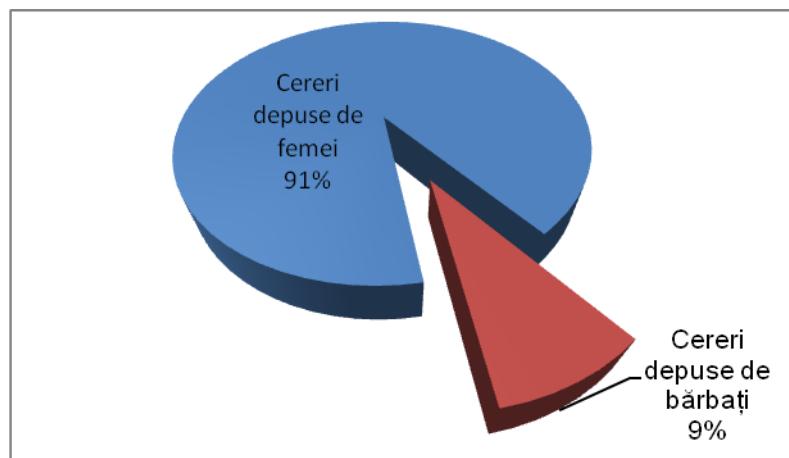
Studiu la nivel național cu privire la implementarea ordinului de protecție – Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată – București 2014

Repartiția la nivel național a cererilor de emitere a ordinului de protecție și a cererilor alte soluții comparativ 1 iulie 2012 – 30 septembrie 2013 și 1 octombrie 2013 – 30 septembrie 2014

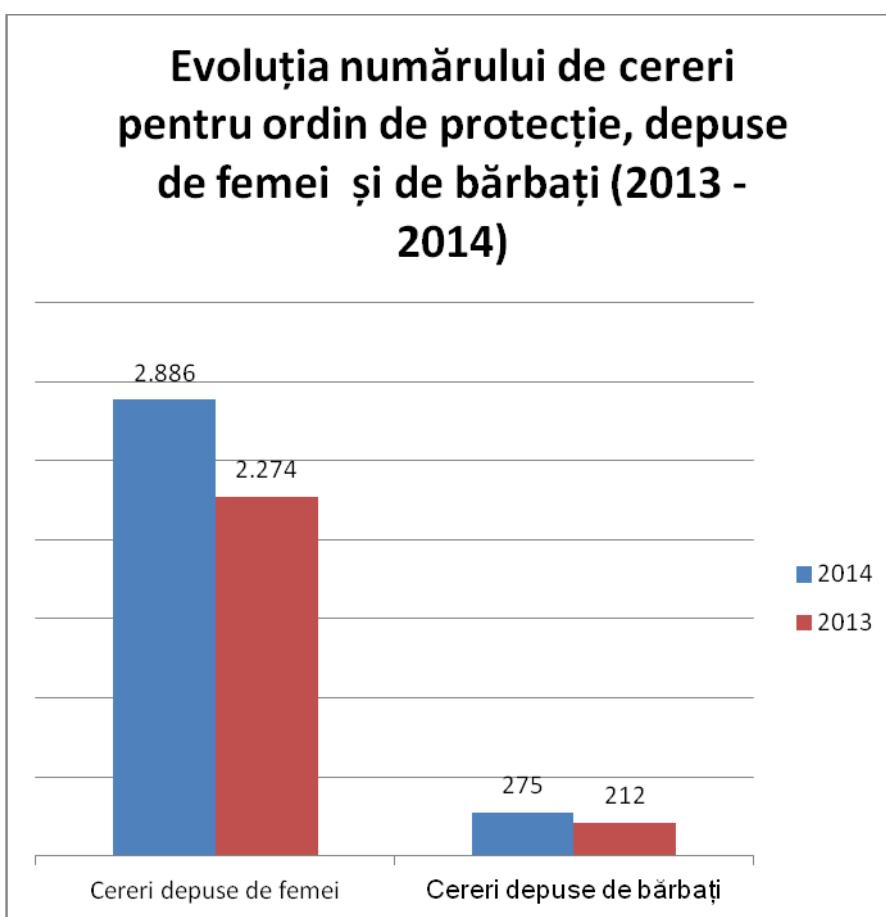
Județ	Dosare înregistrate 01.10.2013-30.09.2014	Dosare înregistrate 01.07.2012-30.09.2013	Suspendă acțiunea și altele 2014	Suspendă acțiunea și altele 2013
Alba	30	34	0	1
Arad	23	25	0	1
Argeș	109	117	19	8
Bacău	146	149	21	22
Bihor	93	37	17	0
Bistrița-Năsăud	33	15	7	1
Botoșani	105	87	8	10
Brășov	87	74	8	2
Brăila	50	38	2	1
București	400	245	61	33
Buzău	76	46	12	12
Caraș-Severin	6	6	0	0
Călărași	15	21	0	1
Cluj	85	79	10	5
Constanța	88	106	6	13
Covasna	30	14	2	0
Dâmbovița	71	55	3	1
Dolj	48	52	11	6
Galați	90	54	13	5
Giurgiu	49	15	7	2
Gorj	46	13	1	0
Harghita	18	10	1	0
Hunedoara	83	65	5	1
Ialomița	60	34	1	0
Iași	172	129	33	26
Ilfov	76	51	17	7
Maramureș	75	44	3	2
Mehedinți	47	21	8	4
Mureș	65	63	6	6
Neamț	73	87	7	13
Olt	59	42	8	5
Prahova	97	128	10	8
Satu-Mare	42	38	4	3
Sălaj	42	28	2	2
Sibiu	85	87	6	11
Suceava	64	57	6	3
Teleorman	47	19	1	0
Timiș	52	46	11	4
Tulcea	32	35	1	1
Vaslui	143	130	10	14
Vâlcea	44	42	7	7
Vrancea	32	15	4	1
TOTAL	3.088	2.453	359	242

Rezultate privind **Obiectivul operațional 2** - Să constatăm repartizarea pe gen a cauzelor având ca obiect emiterea ordinului de protecție.

În raportul dintre cererile depuse de femei și bărbați, prevalența celor depuse de femei este foarte mare, respectiv 91%.

Evoluția numărului de cereri pentru ordin de protecție, depuse de femei și de bărbați (2013 - 2014)

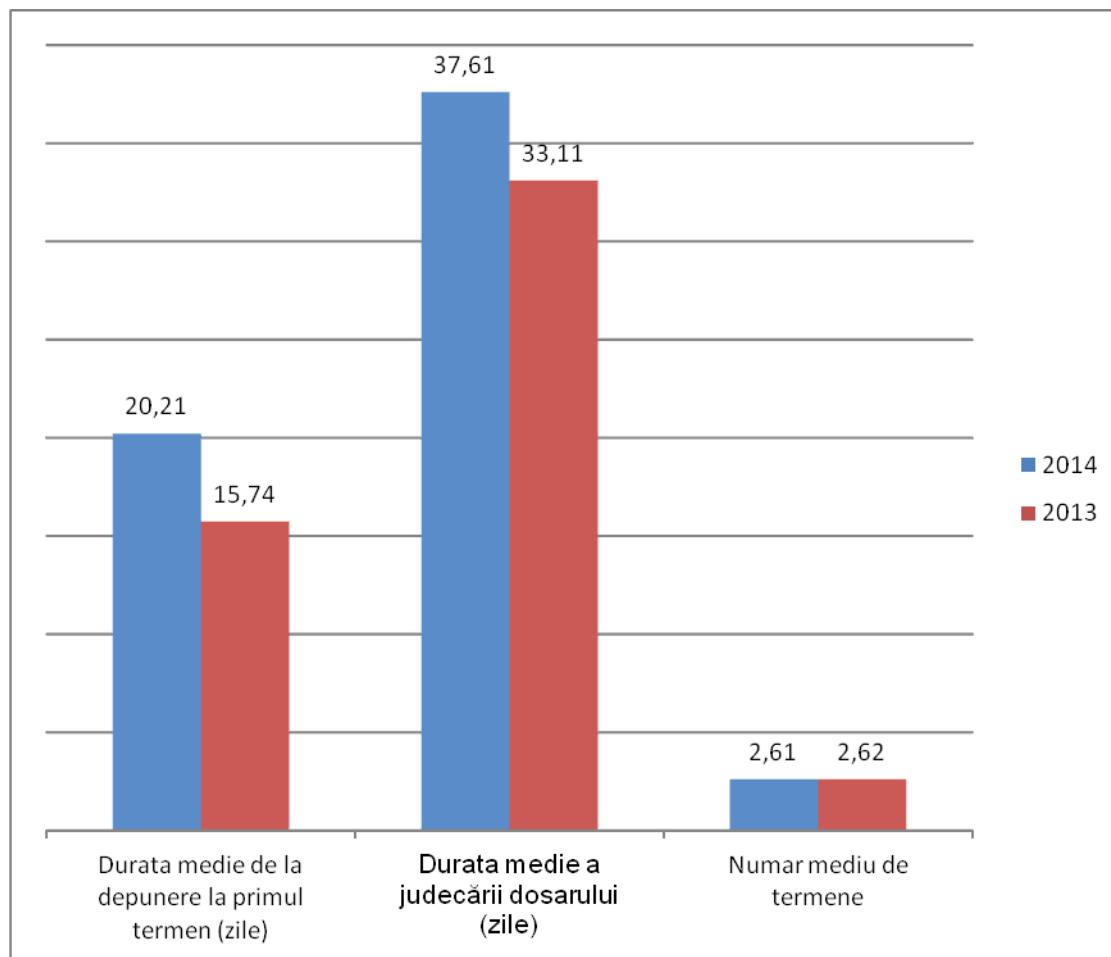
Studiu la nivel național cu privire la implementarea ordinului de protecție – Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată – București 2014

Tabelul următor ilustrează distribuția prevalenței cererilor depuse de femei pe județe.

Județ	Cereri depuse de femei 2014	Cereri depuse de bărbați 2014	Cereri depuse de femei 2013	Cereri depuse de bărbați 2013
Alba	27	3	32	2
Arad	23	1	23	2
Argeș	100	12	108	13
Bacău	130	20	135	20
Bihor	86	7	32	4
Bistrița-Năsăud	33	0	15	0
Botoșani	99	6	80	9
Brașov	82	6	67	7
Brăila	48	3	36	2
București	367	44	232	13
Buzău	69	8	39	4
Caraș-Severin	6	0	5	1
Călărași	15	3	21	0
Cluj	73	14	73	7
Constanța	82	10	97	10
Covasna	29	2	14	1
Dâmbovița	66	8	51	6
Dolj	44	5	48	8
Galați	81	11	49	7
Giurgiu	44	8	14	1
Gorj	41	8	11	1
Harghita	18	0	8	1
Hunedoara	78	6	57	3
Ialomița	52	10	34	0
Iași	168	9	122	6
Ilfov	69	10	48	5
Maramureș	71	4	40	5
Mehedinți	43	4	20	0
Mureș	65	0	59	8
Neamț	72	1	83	4
Olt	54	8	38	8
Prahova	92	11	121	18
Satu-Mare	41	1	38	1
Sălaj	40	3	23	6
Sibiu	78	10	81	3
Suceava	63	1	56	2
Teleorman	45	4	19	2
Timiș	49	3	43	1
Tulcea	31	1	35	1
Vaslui	138	7	117	13
Vâlcea	42	3	35	7
Vrancea	32	0	15	0

Rezultate privind **Obiectivul operațional 3** - Să constatăm dacă, în judecarea cererilor, se respectă prevederile privind urgența din Art. 27, (1), (2), (5), (7) Legea 217/2003 republicată

Durata medie la nivel național pentru soluționarea unei cereri a crescut de la de 33,1 de zile la 37,6 zile. Durata medie de la înscrierea cererii la primul termen a crescut de la 15,7 zile la 20,2 zile. Numărul mediu de termene acordate cu ocazia soluționării unei cereri este de 2,6, indicator care s-a păstrat și în 2014.

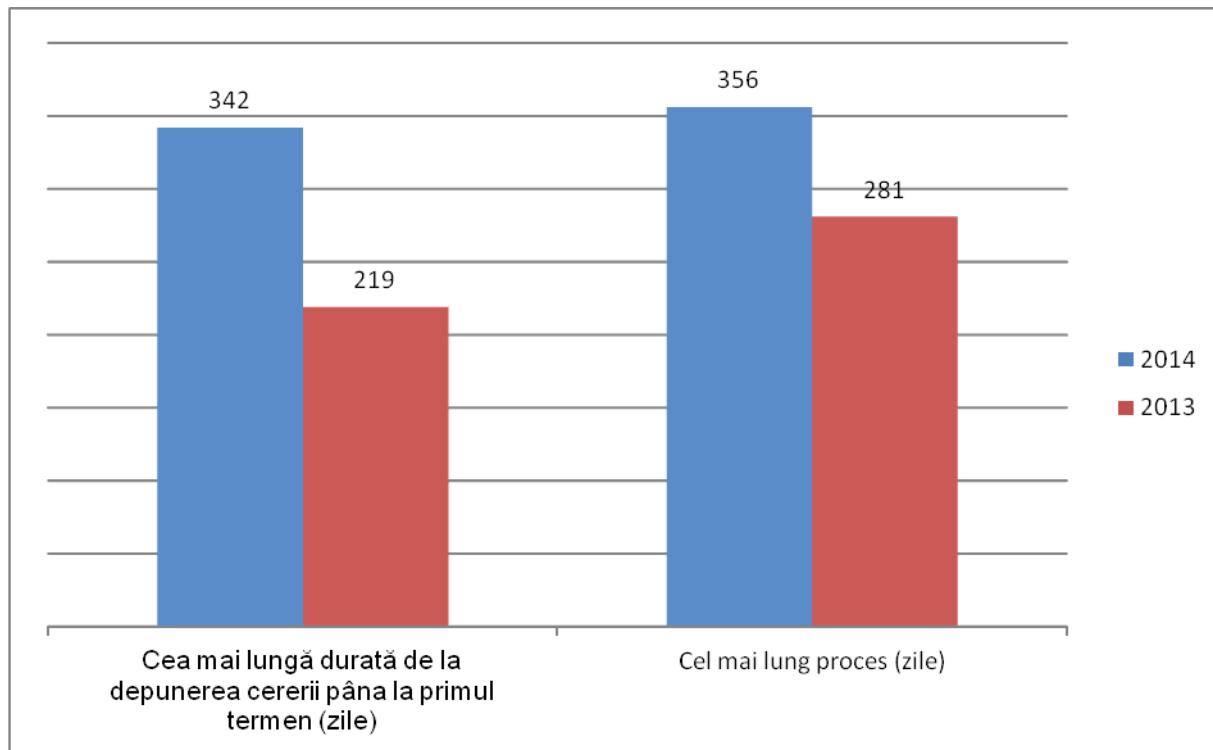
Repartiția duratelor medii pe județe

Studiu la nivel național cu privire la implementarea ordinului de protecție – Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată – București 2014

Județ	Durata medie de la depunere la primul termen (zile) 2014	Durata medie de la depunere la primul termen (zile) 2013	Durata medie a judecării dosarului (zile) 2014	Durata medie a judecării dosarului (zile) 2013	Numar mediu de termene 2014	Numar mediu de termene 2013
Alba	8,25	14,84	16,68	29,51	1,98	2,55
Arad	7,16	7,49	15,22	21,16	2,04	2,60
Argeș	21,74	8,34	47,40	26,36	2,64	2,60
Bacău	20,40	12,50	35,62	31,92	2,42	3,10
Bihor	21,70	26,54	55,94	47,60	3,48	2,76
Bistrița-Năsăud	35,03	15,71	68,40	28,45	3,30	3,02
Botoșani	12,85	12,53	34,45	24,33	2,78	2,38
Brașov	16,03	13,80	24,38	34,20	2,30	2,83
Brăila	12,20	14,37	31,53	25,70	2,37	2,47
București	23,93	22,80	43,07	35,23	2,32	2,22
Buzău	19,65	11,33	29,98	19,35	2,05	1,90
Caraș-Severin	34,50	16,30	48,00	39,90	2,25	3,80
Călărași	15,37	12,00	31,33	28,50	2,45	2,10
Cluj	19,14	8,33	36,38	22,95	9,40	2,87
Constanța	22,23	10,17	44,76	33,60	2,53	2,63
Covasna	11,20	8,48	31,77	34,98	2,90	3,69
Dâmbovița	21,68	16,80	38,26	43,06	2,40	3,28
Dolj	19,40	12,88	42,10	27,15	2,53	2,36
Galați	16,05	25,47	28,53	43,87	2,80	2,80
Giurgiu	43,95	33,00	62,50	54,50	2,70	2,20
Gorj	20,78	15,58	42,93	24,67	2,53	1,92
Harghita	23,33	20,57	34,98	51,50	2,18	3,17
Hunedoara	24,10	25,40	35,77	34,00	2,18	1,85
Ialomița	26,20	18,85	50,97	49,07	2,60	2,90
Iași	20,48	10,38	42,00	24,45	2,68	2,48
Ilfov	44,90	23,67	71,45	54,88	2,55	3,03
Maramureș	14,92	14,97	25,74	30,62	2,33	2,50
Mehedinți	14,30	8,45	33,58	21,71	2,48	2,87
Mureș	12,80	8,83	23,86	17,89	2,30	2,28
Neamț	16,20	18,80	40,78	39,05	2,48	3,35
Olt	24,95	12,97	44,45	32,42	2,38	2,67
Prahova	17,96	18,64	39,84	42,40	2,80	2,56
Satu-Mare	15,90	8,18	27,63	20,03	2,30	2,59
Sălaj	17,77	20,96	27,33	36,19	1,87	2,39
Sibiu	9,14	6,58	18,72	17,51	2,42	2,40
Suceava	16,30	14,78	35,30	31,36	2,15	2,38
Teleorman	14,64	8,84	24,36	43,10	2,10	3,02
Timiș	23,82	44,48	28,88	48,29	1,66	1,42
Tulcea	24,93	20,40	49,53	27,97	2,97	2,47
Vaslui	14,70	15,17	26,87	33,13	2,13	2,47
Vâlcea	28,98	12,72	58,76	30,41	3,12	2,83
Vrancea	19,10	8,30	29,65	27,60	2,00	2,40

Studiu la nivel național cu privire la implementarea ordinului de protecție – Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată – București 2014

Totodată au crescut duratele maxime scurse de la înscrierea dosarului la primul termen, cel mai lung proces și durata maximă între două termene.

Cea mai lungă durată de la înscriere la primul termen s-a înregistrat în județul Ilfov, ca și cel mai lung proces. Cea mai lungă durată între două termene s-a înregistrat în Iași și este de 201 de zile.

Studiu la nivel național cu privire la implementarea ordinului de protecție – Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată – București 2014

raportarea duratelor maxime pe județe

Județ	Cea mai lungă durată de la depunerea cererii până la primul termen (zile) 2014	Cea mai lungă durată de la depunerea cererii până la primul termen (zile) 2013	Cel mai lung proces (zile) 2014	Cel mai lung proces (zile) 2013	Cel mai lung termen (zile) 2014	Cel mai lung termen (zile) 2013
Alba	43	70	62	100	27	30
Arad	56	52	91	76	28	26
Argeș	96	64	213	148	56	70
Bacău	97	154	126	209	41	175
Bihor	102	74	191	120	47	42
Bistrița-Năsăud	90	43	158	67	67	28
Botoșani	81	60	139	125	31	33
Brașov	108	108	127	127	30	48
Brăila	44	60	109	83	78	26
București	159	192	174	116	120	62
Buzău	142	102	183	102	56	28
Caraș-Severin	90	36	90	67	15	27
Călărași	34	49	62	220	35	138
Cluj	115	57	150	91	78	59
Constanța	148	126	197	152	50	56
Covasna	69	28	76	89	23	28
Dâmbovița	85	72	92	209	35	56
Dolj	83	70	98	128	42	91
Galați	131	219	153	281	42	42
Giurgiu	236	73	334	156	84	29
Gorj	123	123	134	123	34	14
Harghita	59	67	59	213	28	67
Hunedoara	90	67	141	90	50	48
Ialomița	63	49	156	140	56	61
Iași	128	26	314	90	201	34
Ilfov	342	130	356	131	144	57
Maramureș	33	55	96	70	41	25
Mehedinți	50	25	218	71	200	43
Mureș	68	44	104	104	37	28
Neamț	71	110	167	190	75	63
Olt	102	42	192	197	60	118
Prahova	82	90	113	158	42	90
Satu-Mare	97	65	122	129	69	46
Sălaj	62	57	84	150	38	35
Sibiu	50	48	65	74	21	48
Suceava	63	46	240	137	200	54
Teleorman	117	37	117	178	28	133
Timiș	100	100	144	100	51	40
Tulcea	99	90	164	104	54	20
Vaslui	56	68	78	106	40	46
Vâlcea	78	77	190	181	35	97
Vrancea	48	28	110	140	50	56

Studiu la nivel național cu privire la implementarea ordinului de protecție – Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată – București 2014

Cea mai scurtă durată medie de la depunere la primul termen s-a înregistrat la Judecătoria Pogoanele și la Judecătoria Darabani și a fost de 2 zile. Cel mai scurt termen mediu de soluționare a fost de 2 zile la Judecătoria Pogoanele. Cea mai lungă durată medie o găsim la Judecătoria Aleșd și este de 116 zile. Dar cea mai scurtă durată medie de la înscriere la primul termen o găsim în județul Maramureș și a fost de 33 de zile. Nu am calculat durata medie scursă între două termene de judecată la nivelul unei unități administrative, am optat pentru considerarea intervalului definit de cel mai mare și cel mai mic număr de zile scurs între două termene. La nivel național, cel mai mic număr de zile este 1 (respectiv cererea a fost admisă în chiar ziua înregistrării acesteia la instanță) și cel mai mare este de 201 de zile și a fost înregistrat în județul Iași.

Situatia comparativă a apelurilor și recursurilor în 2013 și 2014

	Nr. apeluri	Durata medie apel/zile	Nr. recursuri	Durata medie recurs/zile
2013	-	-	402	39,7
2014	286	42,2	199	47,6

Am identificat doar 11 cazuri în care s-a solicitat al doilea ordin de protecție după expirarea primului.

Rezultate privind **Obiectivul operațional 4** - Să constatăm dacă măsurile conținute în ordinul de protecție emis și punerea în executare a acestuia respectă drepturile la viață și siguranță ale victimei.

Conținuturile ordinelor de protecție

În perioada de referință 1 octombrie 2013 – 30 septembrie 2014 am identificat doar un procent dintre conținuturile ordinelor de protecție transcrise. Dintre măsurile din aceste ordine de protecție am evidențiat cîteva ce ne-au ridicat semne de întrebare.

Cu privire la durata ordinului de protecție

Durata ordinului de protecție, atunci cînd se face nici o precizare, este de 6 luni. În ordinele de protecție studiate am găsit 9 cu durata de 1 lună și 2 cu durata de 45 de zile. În studiul anterior a fost semnalat un singur caz de durată de 1 lună. Este greu să facem comparația, deoarece nu știm conținuturile tuturor ordinelor de protecție în cele două studii, de aceea am abordat constatarea din perspectiva comparației cu durata procesului de judecată ale respectivelor ordine de protecție. Am constat că:

- La Judecătoria Slatina s-a admis o cerere de emitere a unui ordin de protecție pentru 1 lună în urma unui proces de 24 de zile și a unui apel de 12 zile înaintat de pîrît, apel care a fost respins.
- La Judecătoria Curtea de Argeș s-a admis o cerere de emitere a unui ordin de protecție cu durata de 1 lună de zile în urma unui proces de 22 de zile.
- La Judecătoria Turnu Măgurele durata ordinului de protecție stabilit prin înțelegerea părților este de 45 de zile, iar procesul are durata de 12 zile.
- La Judecătoria Constanța un ordin de protecție de 1 lună ce prevede și evacuarea pîrîtului se emite în urma unui proces de 9 zile, astfel: 6 zile de la înscriere la primul termen, apoi 1 zi și 2 zile între următoarele 2 termene.
- La Judecătoria Tecuci s-au emis 5 ordine de protecție cu durata de 1 lună în urma unor procese care au durat între 10 și 41 de zile. În cazul procesului de 41 de zile reclamanta face apel, care este respins.
- La Judecătoria Onești s-au emis un ordin de protecție de 45 de zile și un ordin de protecție de 1 lună în urma unor procese de 24, respectiv 11 zile.

În toate dosarele menționate nu avem acces la alte informații, ca urmare nu știm care a fost motivarea pentru durata atît de scurtă stabilită de judecător/judecătoare.

Cu privire la distanța prevăzută în ordinul de protecție

În studiul anterior identificasem 10 cazuri în care distanța stabilită era de 1,5, 2 și 3 metri. În perioada de referință a prezentului studiu am găsit 7 ordine de protecție în care distanța ce trebuie respectată între cei doi este de 2 metri sau 3 metri în condițiile conviețuirii în același imobil. De asemenea mai sunt cazuri în care se stabilește în detaliu ce spații sunt accesibile fiecărei părți și ce spații sunt accesibile ambelor părți cu respectarea unor distanțe de 4 m, 5 m și 6 m. Am găsit și ordine de protecție în care se interzice contactul fără a se preciza distanța ce trebuie menținută.

Cu privire la evacuare

Studiu la nivel național cu privire la implementarea ordinului de protecție – Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată – București 2014

Putem considera că în toate cazurile de conviețuire cu un potențial agresor măsura ce va asigura o siguranță a victimelor va fi evacuarea temporară corelată cu stabilirea distanței până la care agresorul are voie să se apropie. Cu toate acestea numai în 164 de ordine de protecție se dispune evacuarea agresorului.

Cu privire la predarea armelor

Spre deosebire de perioada de referință anterioară am găsit doar 4 cazuri în care se dispune de către judecător predarea armelor. În 2 cazuri se respinge predarea armelor.

Cu privire la recomandarea sau obligarea agresorului la o formă de tratament

În 90 din ordinele de protecție transcrise pe portal s-a recomandat o formă de tratament pentru agresor, consiliere, dezintoxicare sau tratament psihiatric.

Date cu caracter personal

Și în studiul anterior am găsit exemple de transcriere pe portal a datelor cu care victima poate fi identificată și localizată. În actuala perioadă de referință am găsit în 196 de dosare date personale ale victimei, minorilor sau agresorului, fie nume complet, fie data nașterii, CNP, adresă, număr sau serie de carte de identitate.

Un caz ne-a atras atenția, fiind vorba despre o minoră adolescentă. Ordinul de protecție este dat împotriva tatălui, totuși minora protejată primește din partea specialiștilor care au evaluat situația unele recomandări pentru evaluare și educație. În hotărîrea judecătorească apar fragmente din aceste evaluări care pot avea un impact negativ, prin faptul că sunt publice, asupra imagineii minorei. Reproducem fragmentul: „... și să includă minora în programul de evaluare/consiliere psihologică pentru evaluarea decalajului dintre maturitatea psihică și cea sexuală a fetitei, urmand ca aceasta să fie consiliata pentru oferirea unor informații științifice și sanatoase a problemelor ce tin de adolescenta în vederea insusirii unui comportament psiho-sexual frânat și selectiv.” Astfel de recomandări ar trebui să nu fie făcute publice.

Punerea în executare a ordinelor de protecție

Pentru a obține o imagine cu privire la punerea în executare a ordinelor de protecție am solicitat informațiile în baza legii 544/2001 de la toate inspectoratele județene de poliție din țară și de la Direcția Generală de Poliție a Municipiului București și de la toate tribunalele de pe lîngă judecătoriile din țară cu privire la ordinele de protecție înregistrate, încălcate și pentru care s-au format dosare. Reamintim că în perioada de referință nu au apărut proceduri pentru punerea în executare și supravegherea

Studiu la nivel național cu privire la implementarea ordinului de protecție – Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată – București 2014

ordinelor de protecție, ca urmare fiecare secție de poliție operează – după cunoștința noastră – independent, ceea ce poate explica de ce unele inspectorate au răspuns că nu au nici un ordin de protecție înregistrat, cu toate că în 2013 au fost emise ordine de protecție în toate județele țării.

Situată răspunsurilor a fost următoarea:

- Au răspuns 39 de inspectorate județene de poliție din 41 și DGPMB
- Au răspuns 121 de parchete de pe lîngă judecătorii din 176

Dintre acestea numai unele răspunsuri au conținut informație pe care am putut să o interpretăm.

Au raportat ca având ordine de protecție înregistrate inspectorate de poliție din 35 de județe, și anume: Alba, Arad, Argeș, Bacău, Bihor, Bistrița-Năsăud, Brașov, Brăila, Buzău, Călărași, Cluj, Covasna, Dâmbovița, Dolj, Galați, Giurgiu, Harghita, Hunedoara, Ialomița, Iași, Ilfov, Mureș, Neamț, Olt, Prahova, Satu Mare, Sălaj, Sibiu, Teleorman, Timiș, Tulcea, Vaslui, Vâlcea, Vrancea, Municipiul București.

Cifra totală de **ordine de protecție** în aceste 35 de inspectorate este de **534**. Datele au fost transmise nesegregat în majoritatea județelor, ca urmare nu am putut stabili prevalența de gen a agresorilor și victimelor în cazul ordinelor de protecție emise și înregistrate la poliție.

Au fost raportate ca fiind **încăläcte 144** și s-au constituit **dosare penale pentru 127**.

La parchetele de pe lîngă judecătoriile din cele 35 de județe ale căror IPJuri au comunicat dosare cu ordine de protecție încălcate, din 127 de dosare constituite sunt raportate de parchete **33 de dosare deschise**.

În studiul anterior, pentru perioada 2012 și primele 6 luni din 2013, un număr de 22 de inspectorate județene de poliție au răspuns cu privire la ordinele de protecție înregistrate, totalul fiind de 335, din care s-au raportat ca fiind încălcate 83, pentru care s-au format 80 de dosare. Din acestea 23 au fost constituite ca dosare la nivelul parchetelor. Nu facem o comparație între cele două perioade, dar putem compara procentele de ordine de protecție încălcate și pentru care s-au constituit dosare în comparație cu cele înregistrate.

	OP Înregistrate	OP încălcate	Dosare IPJ	Dosare parchet
1.07.2012 – 1.07.2013	335	24%	23,8%	6%
2013	534	26%	23,7%	6%

Studiu la nivel național cu privire la implementarea ordinului de protecție – Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată – București 2014

În studiul anterior un număr de 22 de inspectorate județene de poliție au transmis date, dintre acestea 20 au transmis date și în 2013 și în 2014, și anume: Arad, Argeș, Bacău, Bistrița-Năsăud, Brăila, Buzău, Călărași, Cluj, Covasna, Galați, Giurgiu, Harghita, Hunedoara, Ialomița, Mureș, Neamț, Satu Mare, Sibiu, Timiș, Municipiul București.

Am realizat un tabel comparativ între datele transmise de aceste inspectorate.

	OP-uri înregistrate IPJ	OP-uri raportate ca încălcate IPJ	Dosare formate IPJ	Dosare parchete
1.07.2012 – 1.07.2013	315	76	73	20
2013	356	67	76	26

Dar din răspunsurile din 2013 rezultă că dosarele pentru ordinele de protecție încălate existente la Parchetele de pe lîngă judecătorii au fost repartizate astfel în cele 20 de județe pentru care facem comparația: 16 la Parchetul de pe lîngă judecătoria Sibiu, și cîte 1 în Timiș, Satu Mare, Ialomița și Hunedoara.

Față de cele de mai sus am identificat o singură condamnare pentru încălcarea unui ordin de protecție, anume la Judecătoria Hârșova. Sentința fost pronunțată după un proces cu durata de șase luni și prevede suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.

Rezultate privind obiectivul general 5: Să constatăm prevalența măsurii ordinului de protecție față de alte măsuri pe care le poate lua victimă sau care pot fi luate de autorități pentru protecția victimei față de agresor

Pentru a atinge obiectivul general 5, am cerut date de la inspectoratele de poliție și parchetele de pe lîngă judecătorii și tribunale, cu privire la numărul de plângeri prealabile pentru infracțiunea de loviri și alte violențe asupra unui membru de familie. Itemii au fost:

Pentru inspectoratele județene de poliție

- Numărul de plângeri prealabile făcute de victimele unor fapte de **lovire și alte violente(art.180C.p actualizat)** diferențiat: bărbați/femei

Studiu la nivel național cu privire la implementarea ordinului de protecție – Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată – București 2014

- Numărul de plângeri prealabile făcute de victimele unor fapte de **lovire si alte violente(art.180C.p actualizat)** pentru care s-au format **dosare penale** diferențiat: bărbați/femei
- Numărul de plângeri prealabile retrase de victime diferențiat: bărbați/femei

Pentru parchetele de pe lîngă judecătorii

- Numărul de dosare penale privind cazuri de violenta în familie în care ați făcut **sesizări din oficiu conf.art.221CPP** pentru **vatamare corporala grava rezultata din violenta in familie(art.182 CP actualizat)** diferențiat: agresori bărbați/agresori femei
- Număr de dosare privind cazuri de violenta în familie **la plangere prealabila** pentru infracțiunea **lovire si alte violente (art.180 CP actualizat)** și **vătămare corporală (art. 181 CP actualizat)** au fost, diferențiat: agresori bărbați/agresori femei
- Numărul de dosare deschise pe cazuri de violenta în familie care **s-au inchis prin retragerea plangerii prealabile** de către victime diferențiat: reclamanți femei/reclamanți bărbați
- Numărul de dosare penale privind cazuri de violenta în familie în care ați făcut **sesizări din oficiu** pentru infracțiunea **lovire si alte violente (art.180 CP actualizat)** și **vătămare corporală (art. 181 CP actualizat)** (dosare înaintate de secțiile de poliție) diferențiat: agresori bărbați/agresori femei

Pentru parchetele de pe lîngă tribunale:

- cate cazuri de **tentativa de omor (art.174 ,175, 176 CP actualizat)** rezultata din violenta în familie
- cate cazuri de **omor(art.174-176 CP actualizat)**

Pentru toți itemii am solicitat numărul de cazuri înregistrate, finalizate cu netrimitere în judecată, finalizate cu trimitere în judecată.

O primă observație se impune: răspunsurile sunt neomogene, cu variații de la comunicarea că nu se dețin statistici pe criteriile menționate în scrisoare de solicitare pînă la răspunsul exact pentru majoritatea întrebărilor. Am prelucrat datele din acele

răspunsuri care ne-au permis să constituim un continuum de informație cu un anumit grad de relevanță.

Răspunsurile primite au fost următoarele:

21 de inspectorate județene de poliție au trimis date cu privire la plângările prealabile pentru fapte de loviri și alte violențe asupra membrilor de familie, dintre care 7 au transmis datele segregat pe gen. În cele **21 de județe** au fost înregistrate un total de **3632 de plângeri prealabile** pentru cazuri de violențe intrafamiliale (art. 180 alin 1^a și alin 2^a vechiul Cod Penal). Dintre aceste inspectorate 12 au furnizat și cifra de plângeri retrase. În cele **12 județe** s-au înregistrat **2581 de plângeri** și au fost **retrase 1556**, respectiv un procent de **60%**. În 7 din cele 12 inspectorate datele au fost furnizate segregat pe gen. Pe această bază am putut realiza un tabel cu repartitia procentuală a ponderilor plângерilor depuse, a dosarelor deschise și a plângерilor retrase pentru victime femei.

Procentajul de femei care au depus plângeri, s-au instrumentat dosare, au retras plângeri

IPJ	Plângeri prealabile depuse (F)	Dosare instrumentate(F)	Plângeri prealabile retrase (F)
Brăila	48%	50%	53%
Călărași	66%	78%	78%
Harghita	66%	67%	62%
Mureș	64%	64%	70%
Satu Mare	70%	70%	70%
Sălaj	46%	25%	52%
Timiș	71%	71%	74%

Observăm că și în cazuri de violență intrafamilială care nu se rezumă la relațiile de tip conjugal domină victimele femei, la fel cum domină detașat plângările retrase de femei.

La nivelul parchetelor de pe lîngă judecătorii s-au înregistrat 121 de răspunsuri la 176 de scrisori. Dintre aceste 121 de răspunsuri doar 89 au putut fi prelucrate. Numărul de plângeri prealabile înregistrate în cele 89 de parchete de pe lîngă judecătorii a fost de 4482, nesegregate pe gen. Dintre acestea au fost retrase 2142

de plângeri, adică 47% și trimise în judecată 106 dosare reprezentând 2%. Observăm că procentul de dosare trimise în judecată rămîne la fel cu cel din studiul anterior.

În acest an am remarcat o cifră care ni se pare importantă în discuția viitoare despre protecția victimei și despre schimbarea mentalităților: în cele 89 de parchete de la care am prelucrat date au fost realizate 313 sesizări din oficiu pentru fapte de loviri și alte violențe și vătămare corporală în perioada de referință.

La nivelul parchetelor de pe lîngă tribunale am primit 34 de răspunsuri din 42. Datele comunicate sunt următoarele:

Tentativa de omor înregistrate	264
Tentativa de omor trimise în judecată	112
Fapta de omor înregistrată	203
Fapta de omor trimis în judecată	101

Analiză

Din datele prezentate pentru perioada 1 octombrie 2013 – 30 septembrie 2014 și din comparația cu datele prezentate pentru perioada 1 iulie 2012 – 30 septembrie 2013 ne atrag atenție cîteva elemente.

Cea mai importantă și alarmantă evoluție o considerăm pe cea la nivelul duratelor de judecare a dosarelor cu cereri de emitere a unui ordin de protecție. Creșterea s-a înregistrat la toți itemii relevanță: durată medie proces și durata medie de la înscrisire la primul termen. Rata de creștere a fost 28,3%, respectiv 13,6%. Dacă în primul studiu lungimea termenelor s-a considerat a fi o consecință a lipsei de stabilizare a practicii, în fața acestor rezultate putem spune că practica a fost formată în sensul defavorabil victimelor. Măsura de protecție, chiar dacă include evacuarea care poate fi cea mai severă măsură pentru agresor, rămîne o măsură provizorie al cărei scop este să permită victimei să se organizeze pentru a decide cursul de acțiune pe care dorește să-l ia. Deși legea stipulează clar la art. 27 alin. (7) „Judecata se face de urgență și cu precadere, nefiind admisibile probe a caror administrare necesită timp indelungat.”, numărul mare de termene ilustrează tocmai opusul. Ar fi de așteptat ca, odată cu aplicarea prevederilor din noul Cod de Procedură Civilă ce impun verificarea cererii și regularizarea acesteia înainte de primul termen de judecată, să fie favorizată reducerea numărului de termene în cazul cererilor de emitere a unui ordin de protecție. Practica arată o tendință opusă. Din cazurile discutate cu reprezentanții organizațiilor furnizoare de servicii și care asigură și reprezentarea în instanță pentru victime putem extrage ipoteza că toate dificultățile legate de obținerea ordinelor de protecție descurajează victimele în special femei de la a mai apela la justiție pentru a-și rezolva problema.

Putem spune că, pe plan global, campaniile de informare își arată rezultatele, deoarece a crescut cu 25,8% numărul total de cereri de emitere a unui ordin de protecție, fapt reflectat și în investirea cu cereri a unui procent de 96,5% dintre instanțele de judecată din România. Pe de altă parte, însă, observăm că procentajul cererilor admise a scăzut de la 44% în perioada 1.07.2012 – 30.09.2013 la 40% în perioada 1.10.2013 – 30.09.2014, în timp ce procentul de cereri nesoluționate a crescut de la 6% în perioada 1.07.2012 – 30.09.2013 la 8% în perioada 1.10.2013 – 30.09.2014 și retragerile de dosare și alte soluții precum anulare, suspendare și altele au crescut fiecare cu câte un procent. Aceste cifre în sine ar putea fi neutre dar ele sunt importante numai pentru că vorbim despre acordarea unei măsuri de protecție cu caracter provizoriu.

La nivel global se păstrează aceeași prevalență a cererilor depuse de femei, anume 91%. Dar cresc retragerile de dosar de către reclamată de la 11% în perioada 1.07.2012 – 30.09.2013 la 12% în perioada 1.10.2013 – 30.09.2014, în timp ce retragerile de dosare de către reclamanți rămân la același procent.

Un aspect neclar din practică este modul în care se aplică prevederile legii 76 din 2012 art 7, alin (1) și (2). Am întîlnit în practică, după cum se vede, ambele căi de atac: și apel și recus, ambele fiind, acolo unde am avut date, cu durate medii foarte lungi. Coroborate duratele de judecată de pe fond cu cele aferente apelului sau recursului se ajunge la intervale de timp ce depășesc durata unui ordin de protecție care este – în ultimă instanță – doar o măsură provizorie.

În privința conținuturilor ordinelor de protecție cel mai mare pericol îl prezintă existența măsurilor neclare, unde nu se precizează distanța ce trebuie menținută între agresor și victimă. Deși nu există în prezent încă proceduri pentru supravegherea respectării ordinului de protecție, stabilirea unei distanțe mari între victimă și agresor ajută la stabilirea cazurilor de încălcare. Am remarcat ca pe un exemplu pozitiv un ordin de protecție în care a fost interzis agresorului accesul într-o întreagă zonă urbană cu o suprafață de 1 Km pătrat, ceea ce face să fie extrem de ușor de stabilit și dovedit încălcarea ordinului.

Tot în discuțiile cu reprezentanți ai partenerilor din Rețeaua pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și cu reprezentanți ai instituțiilor relevante s-a pus problema cazurilor în care victima încalcă prevederile ordinului de protecție. Din experiența colegilor din alte țări europene și din SUA ni s-a confirmat faptul incontestabil că este responsabilitatea agresorului să se asigure în orice moment că respectă ordinul de protecție și că victimă nu poate fi făcută responsabilă de încălcarea unei hotărâri judecătoarești ce nu impune condiții pentru ea. Am găsit, însă, un ordin de protecție emis cu restricții atât pentru victimă, cât și pentru agresor.

Probabil că explicația numărului mic de încălcări ale ordinului de protecție, de exemplu în București, unde din 122 de ordine de protecție au fost constataate ca încălcate numai 6, poate fi lipsa procedurilor de supraveghere. Dar aceasta

Însemană că agresorii sunt conștienți de lipsa de importanță și de putere a acestei hotărîri judecătoare și de imposibilitatea poliției de a stabili cu exactitate în toate cazurile încălcarea. Probabil aşa se explică acele cazuri cunoscute de victime aflate sub protecția unui ordin de protecție care au fost omorîte.

Trebuie să subliniem faptul că ordinele de protecție numărate nu se referă exclusiv la relațiile de tip conjugal, ci la orice relații pe care legea le stabilește ca fiind „de familie”. De aceea este greu să înțelegem pe baza datelor, și ar fi numai o speculație, dacă violența conjugală sau, cum afost denumită inițial, violența domestică, se reflectă mai ales în ordinele de protecție sau mai ales în faptele de violență asupra persoanei din mediul intrafamilial sesizate la poliție și la parchet. Cu toate acestea putem să atragem atenția asupra faptului că, pentru un număr estimat de 6.400 de plângeri prealabile pentru fapte de violență intrafamilială, avem doar un număr de 3088 de cereri de ordine de protecție. Pentru același număr de plângeri prealabile avem doar un procent de 2% dosare trimise în judecată, ceea ce ar rezulta într-un număr de aproximativ 128 de cazuri, față de un număr de peste 1000 de ordine de protecție admise.

Fără îndoială factori culturali și economici pun o presiune foarte mare pe victimele violenței în familie, dar ceea ce rezultă cu claritate din această analiză este că agresorul nu este deloc responsabilizat și că nu există o legătură corectă între estimarea statistică a prevalenței fenomenului violenței în familie și numărul de victime care fac apel la lege pentru a-și rezolva situația.

Concluzii

1. În ultimele 12 luni au crescut durata medie de judecare a unui dosar de cerere de emitere a unui ordin de protecție de la 33,1 zile la 37,5 zile.
2. În ultimele 12 luni a crescut dureata medie de la înscriere la primul termen de la 15,7 zile la 20,2 zile.
3. Modul în care se pune în aplicare capitolul IV din legea nr. 217/2003 republicată nu respectă principiul celerității și pune victimele violenței în familie în situații de risc prelungind status quo-ul în favoarea agresorului care are timp și ocazii să intimideze victimă, să obțină retragerea acțiunilor victimei și să-și mențină controlul asupra ei.
4. Procedurile care privesc emiterea de către instanță a ordinului de protecție împiedică punerea victimei în siguranță în 24 de ore chiar dacă este acută nevoie. Singura soluție pentru victimă este să apeleze la un adăpost sau la rude sau prieteni. În țară în continuare există 14 județe fără adăposturi.
5. Nu există proceduri pentru punerea în aplicare și supravegherea respectării ordinului de protecție
6. Există situații în care conținutul ordinului de protecție nu asigură protecția reală a victimei
7. Dosarele formate pentru încălcarea ordinului de protecție sunt instrumentate într-un interval de lungime indeterminabilă. Astfel se produce un nou segment de timp în care agresorul poate să re-cîștige controlul asupra victimei.
8. A crescut numărul de cereri de emitere a unui ordin de protecție ceea ce indică accesul victimelor la instrumentul prevăzut de lege chiar dacă sunt atât de multe piedici.
9. Majoritatea absolută a celor care formulează cereri pentru emiterea ordinului de protecție sunt femei.

Față de rezultatele și concluziile extrase în urma analizei rezultatelor, credem că următoarele măsuri ar îmbunătăți substanțial situația victimelor violenței în familie:

- Modificarea legii și introducerea ordinului de protecție de urgență
- Proceduri pentru supravegherea punerii în executare a ordinului de urgență.
- Responsabilizarea agresorului prin următoarele măsuri:
  - Luarea în considerare pentru cazurile de violență în familie a art. 41 Cod penal sub aspectul de infracțiune continuată;
  - Sancționarea agresorului cu pedeapsa cu închisoare cu suspendare sub supraveghere cu obligația de a urma un program specific de grup pentru schimbarea comportamentului agresiv în familie
  - Clarificarea condițiilor în care se pot face sesizări din oficiu pentru faptele de violență în familie aşa cum se prevede în noul Cod Penal art. 199
- Culegerea datelor privind faptele de violență în familie la nivel național pe infracțiuni segregat pe gen în privința agresorului și în privința victimei
- Realizarea unei informări corecte și complete a populației prin toate secțiile de poliție, în mod special prin secțiile de poliție rurală și prin cabinetele medicilor de familie, acestea fiind singurele unități parte a unor instituții cu responsabilități în prevenirea și combaterea fenomenului violenței în familie care au distribuție la nivel național

Colectivul de redactare

Datele au fost culese de:

Asociația Transcena
Marcel COSTEA
Gina DESPA

Asociația Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului
Petruța Chiforiuç

Analiza datelor și redactare
Asociația Transcena
Mihaela SĂSĂRMAN

Grafice:
Silviu DUMITRU